

Ordonanță de urgență

privind instituirea unor măsuri de sprijin destinate salariaților și angajatorilor în contextul situației epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS - CoV – 2, precum și pentru stimularea creșterii ocupării forței de muncă

Având în vedere faptul că, pe termen scurt, provocarea cea mai importantă rămâne combaterea și limitarea efectelor crizei COVID-19 asupra sănătății și economiei, fapt care impune adoptarea unor măsuri economice de redresare și de creștere a încrederii populației

Întrucât starea de urgență instituită în 16 martie 2020 prin Decretul nr. 195/2020 privind instituirea stării de urgență pe teritoriul României a fost prelungită prin Decretul nr. 240/2020 privind prelungirea stării de urgență pe teritoriul României, precum și că starea de alertă a fost declarată prin Hotărârea Guvernului nr. 394/2020, cu modificările și completările ulterioare și prin Hotărârea Guvernului nr. 476/2020,

luând în considerare necesitatea adoptării unor măsuri de sprijin imediat pentru stimularea angajaților persoanelor care și-au pierdut locul de muncă sau au fost în imposibilitatea de a se angaja și care prin pierderea acestor venituri sunt supuse riscului de excluziune socială

având în vedere că, în perioada stării de urgență, precum și a celei de alertă au fost adoptate măsuri în acord cu schimbările înregistrate pe piața muncii astfel încât impactul negativ asupra acesteia să fie cât mai redus,

ținând cont de faptul că se mențin în continuare regulile de distanțare fizică, inclusiv la locul de muncă, context în care telemunca este o soluție avantajoasă,

întrucât actualul context socio-economic influențează semnificativ piața forței de muncă și rata șomajului, se impune pe de o parte stimularea persoanelor de a fi active pe piața muncii și pe de altă parte impulsionarea angajatorilor de a utiliza forme alternative de muncă,

luând în considerare faptul că adoptarea de măsuri de sprijin are în vedere consolidarea pieței muncii, concomitent cu prevenirea creșterii ratei șomajului la nivel național, precum și asigurarea unei surse de venit salariaților, contribuind astfel la reducerea efectelor sociale negative determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2,

ținând cont de faptul că neadoptarea unor măsuri urgente, cu caracter excepțional, ar putea contribui la creșterea șomajului la nivel național, la riscul de excluziune socială precum și la amplificarea decalajului socio-economic dintre persoanele a căror activitate a fost afectată direct de epidemia SARS-CoV-2 și restul populației,

Având în vedere instituirea stării de urgență, a stării de alertă sau a altrei situații excepționale care produc efecte negative asupra raporturilor de muncă, se impune necesitatea reglementării unor măsuri pentru protejarea și sprijinirea atât a angajatorilor cât și asigurarea unui nivel de protecție adecvată angajaților.

Luând în considerare experiența țărilor care au avut impact pozitiv în flexibilizarea raporturilor de muncă și care au vizat acțiuni în planul sănătății publice, concomitent cu reducerea, respectiv limitarea activităților socio-economice,

Aceste elemente vizează un interes public și constituie o situație extraordinară, a cărei reglementare nu poate fi amânată și impune adoptarea de măsuri imediate pe calea ordonanței de urgență

În temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

Art. 1 - (1) Prin derogare de la prevederile art.112 alin. (1) din Legea nr. 53/2003, Codul Muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în cazul reducerii temporare a activității determinată de instituirea stării de urgență/alertă/asediul, în condițiile legii, angajatorii au posibilitatea reducerii timpului de muncă a salariaților cu cel mult 50% din durata prevăzută în contractul individual de muncă, cu informarea și consultarea sindicatului, a reprezentanților salariaților sau a salariaților, după caz, anterior comunicării deciziei salariatului.

(2) Reducerea timpului de muncă în condițiile alin.(1) se stabilește prin decizia angajatorului, pentru o perioadă de cel puțin 10 de zile lucrătoare consecutive, angajatorul având obligația de stabilire a programului de muncă pentru întreaga lună. Reducerea timpului de muncă se aplică și în cazul programului de muncă în ture, precum și în cazul programului de muncă inegal.

(3) Decizia angajatorului de reducere a timpului de muncă, programul de lucru, modul de repartizare a acestuia pe zile și drepturile salariale aferente se comunică salariatului cu cel puțin 5 zile înainte de aplicarea efectivă a măsurii și se transmite în registrul general de evidență a salariaților cel târziu în ziua anteroară producerii acesteia.

(4) Pe durata reducerii timpului de muncă în condițiile alin. (1) salariații afectați de măsură beneficiază de o indemnizație de 75% din diferența dintre salariul de bază brut prevăzut în contractul individual de muncă și salariul de bază brut aferent orelor de muncă efectiv prestate ca urmare a

reducerii timpului de muncă, în completarea drepturilor salariale cuvenite, calculate la timpul efectiv lucrat, dar nu mai mult de câştigul salarial mediu brut prevăzut de legea bugetului asigurărilor sociale .

(5) Indemnizația prevăzută la alin. (4) este suportată de angajator și se achită la data plății salariului aferent lunii respective, urmând a se deconta din bugetul asigurărilor pentru șomaj după îndeplinirea de către angajator a obligațiilor declarative și de plată aferente veniturilor din salarii și asimilate salariilor din perioada pentru care se face solicitarea în conformitate cu prevederile Legii nr.227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare. Procedura de decontare a sumelor, precum și perioada de aplicare se stabilesc prin hotărâre a Guvernului.

(6) Nerecuperarea de către angajator de la bugetul asigurărilor pentru șomaj a indemnizației acordate salariatului conform alin. (4) nu conferă dreptul angajatorului de a cere restituirea de către salariat a indemnizației respective.

(7) Indemnizația prevăzută la alin. (4) este venit asimilat salariului și supusă impozitării și plății contribușiilor sociale, în condițiile legii.

(8) Pe perioada de aplicabilitate a măsurii prevăzute la alin. (1) este interzisă angajarea de personal pentru prestarea unor activități identice ori similare cu cele prestate de către salariații al căror timp de muncă a fost redus, precum și subcontractarea de activități desfășurate de salariații al căror timp de muncă a fost redus. Interdicția se raportează la nivel de filială, sucursală sau alte sedii secundare definite de Legea societășilor nr.31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(9) Pe perioada de aplicabilitate a măsurii prevăzute la alin. (1) salariatul beneficiază de toate celelalte drepturi prevăzute în contractul individual de muncă sau în contractul colectiv de muncă, proporțional cu timpul efectiv lucrat.

(10) Angajatorul poate dispune măsura reducerii timpului de muncă în condițiile alin.(1) și (2) și poate solicita indemnizația prevăzută la alin.(4) dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

- a) măsura afectează cel puțin 10% din numărul de salariați ai unitășii;
- b) reducerea activitășii este justificată de o diminuare a cifrei de afaceri din luna anterioară aplicării măsurii prevăzută la alin.(1) de cel puțin 10% față de luna similară din anul anterior. În cazul organizașilor neguvernamentale diminuarea se raportează la veniturile acestora.

(11) Pe perioada aplicării măsurii prevăzute la alin.(1) salariații afectați de această măsură nu pot efectua muncă suplimentară la același angajator.

(12) Pe perioada aplicării măsurii prevăzute la alin.(1) salariașilor afectați nu le poate fi redus programul de lucru în temeiul art. 52 alin. (3) din Legea nr.53/2003 - Codul Muncii republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(13) Prin excepție de la prevederile alin.(9), în cazul angajatorilor care aplică măsura prevăzută la alin.(1) acordarea de bonusuri, precum și alte adaosuri la salariul de bază pentru structura de management a angajatorului, se efectuează după finalizarea perioadei de aplicare a măsurii.

(14) În luniile în care se aplică reducerea timpului de muncă, angajatorul nu poate iniția concedieri colective.

(15) Prevederile alin.(1) și (4) se aplică și în cazul ucenicilor, cu condiția ca angajatorul să asigure ucenicului accesul la pregătire teoretică și practică pentru dobândirea competențelor prevăzute de standardul ocupațional, respectiv de standardul de pregătire profesională, potrivit Legii nr.279/2005 privind ucenia la locul de muncă, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 2. - (1) Prevederile art.I nu se aplică următoarelor categorii de angajatori:

- a) instituții publice, astfel cum sunt acestea definite prin Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, precum și prin Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare;
- b) angajatorii care se află în faliment, dizolvare, lichidare sau care au activitățile suspendate,, potrivit legii;
- c) angajatorii care sunt înregistrați în jurisdicții necooperante în scopuri fiscale.

(2) Indemnizația prevăzută la art.1 alin.(4) nu se cumulează pentru același angajat cu măsura prevăzută la art. 8, cu măsurile active de sprijin acordate potrivit art. I și III din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.92/2020 pentru instituirea unor măsuri active de sprijin destinate angajaților și angajatorilor în contextul situației epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2, precum și pentru modificarea unor acte normative și nici cu măsurile de stimulare a angajatorilor finanțate din bugetul asigurărilor pentru șomaj prevăzute de Legea nr.76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 3 - (1) Indemnizația prevăzută la art.1 alin.(4) se ia în calcul la stabilirea stagiului de cotizare de minimum 12 luni în ultimele 24 de luni premergătoare datei înregistrării cererii pentru indemnizația de șomaj, acordată potrivit Legii nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Prin excepție de la prevederile art. 220^s din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, angajatorii datorează contribuția asiguratorie pentru muncă pentru perioada prevăzută la art. 1 atât pentru drepturile salariale aferente timpului de muncă lucrat,

cât și pentru indemnizația prevăzută la art. 1 alin.(4) care constituie stagiu asimilat în sistemul asigurărilor pentru șomaj.

(3) Pentru stabilirea și calculul indemnizației de șomaj prevăzute de Legea nr.76/2002, cu modificările și completările ulterioare, se utilizează și indemnizația prevăzută la art. 1 alin.(4).

Art. 4 – (1) Măsura prevăzută la art. 1 alin.(1) se aplică și în stare de dificultate economică.

(2) Starea de dificultate economică se stabilește la nivel național sau local, după caz, prin hotărâre a Guvernului.

(3) Constatarea și stabilirea la nivel național a stării de dificultate economică se face la propunerea Ministerului Finanțelor Publice întemeiată pe analiza indicatorilor privind evoluția trimestrială a încasărilor la bugetul de stat față de trimestrul similar din anul anterior, în condițiile în care se înregistrează o scădere a încasărilor cu minimum 10%.

(4) Propunerea Ministerului Finanțelor Publice se poate face și la solicitarea unei organizații patronale ori sindicale sau a unui angajator din mediul privat, după caz, adresată Ministerului Muncii și Protecției Sociale, cu respectarea condiției prevăzute la alin.(3).

(5) Constatarea și stabilirea la nivel local a stării de dificultate economică are la bază notificarea de către Instituția Prefectului înaintată Ministerului Muncii și Protecției Sociale, întemeiată pe analiza la nivelul județului a sesizărilor primite din partea angajatorilor din mediul privat.

(6) Pentru stabilirea stării de dificultate economică la nivel local Ministerul Muncii și Protecției Sociale solicită Ministerului Finanțelor Publice analiza indicatorilor prevăzuți la alin.(3) pentru nivelul local.

(7) Hotărârea Guvernului prevăzută la alin.(2) se inițiază de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale, în urma obținerii avizului consultativ al Consiliului Național Tripartit pentru Dialog Social, și se supune aprobării Guvernului.

Art. 5 – (1) Pentru situația prevăzută la alin.(1) indemnizația prevăzută la art. 1 alin.(4) se suportă din bugetul asigurărilor de șomaj, prin suplimentare din Fondul de rezervă la dispoziția Guvernului.

(2) În cazul stării de dificultate economică perioada de acordare a indemnizației prevăzută la art. 1 alin.(4) se stabilește prin hotărârea Guvernului prevăzută la art. 4 alin.(5).

(3) Pentru acordarea indemnizației prevăzută la art. 1 alin.(4) în cazul stării de dificultate economică se aplică corespunzător prevederile art. 1 - 3.

Art. 6 – (1) În cazul reducerii temporare a activității determinată de situațiile prevăzute la art. 1 alin.(1), pe perioada prevăzută la art. 1 alin.(5), alți profesioniști, astfel cum sunt reglementați de art. 3 alin. (2) din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare, precum și persoanele care au încheiate convenții individuale de muncă în baza Legii nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției, republicată, cu modificările ulterioare, beneficiază, la cerere, în baza declarației pe propria răspundere, de o indemnizație lunară de 41,5% din câștigul salarial mediu brut prevăzut de Legea bugetului asigurărilor sociale de stat.

(2) Plata indemnizației prevăzută la alin. (1) se realizează de la bugetul de stat alocat Ministerului Muncii și Protecției Sociale, prin Agenția Națională pentru Plăți și Inspectie Socială și AJPIS.

(3) Durata efectivă de aplicare a măsurii prevăzută la alin.(1), categoriile de profesioniști, precum și procedura de plată a indemnizației se stabilesc prin hotărârea Guvernului prevăzută la art. 1 alin.(5).

(4) Pentru indemnizația prevăzută la alin. (1) se datorează impozit pe venit, contribuția de asigurări sociale și contribuția de asigurări sociale de sănătate, în cotele prevăzute în Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare.

(5) Obligațiile fiscale menționate la alin. (4) se declară prin Declarația unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice și se plătesc de către persoanele fizice beneficiare la termenul prevăzut la art. 122 alin. (1) din Legea nr. 227/2015, cu modificările și completările ulterioare, pentru veniturile realizate în anul 2020, cu excepția persoanelor care au încheiate convenții individuale de muncă în baza Legii nr.1/2005, republicată, cu modificările ulterioare ale căror obligații fiscale se declară, se rețin și se plătesc de către societatea cooperativă, prin declarația privind obligațiile de plată a contribuțiilor sociale, impozitului pe venit și evidența nominală a persoanelor asigurate, la termenele prevăzute la art. 147 alin.(1) din Legea nr.227/2015, cu modificările și completările ulterioare

(6) Prin excepție de la prevederile alin.(1), pentru anul 2020, beneficiază de indemnizația prevăzută la alin.(1) profesioniștii și persoanelor care au încheiate convenții individuale de muncă în baza Legii nr.1/2005, republicată, cu modificările ulterioare, care au beneficiat, cel puțin o dată, de indemnizația prevăzută la art. XV alin.(1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.30/2020 pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru stabilirea unor măsuri în domeniul protecției sociale în contextul situației epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2, cu modificările și completările ulterioare, aprobată cu modificări și completări prin

Legea nr.59/2020, cu modificările și completările ulterioare. Perioada de acordare se stabilește prin hotărârea Guvernului prevăzută la alin.(3).

Art. 7 – (1) Pentru persoanele care desfășoară activități necalificate cu caracter ocazional, potrivit prevederilor Legii nr. 52/2011 privind exercitarea unor activități cu caracter ocazional desfășurate de zilieri, republicată, cu modificările și completările ulterioare, denumite, în continuare *zilieri*, care își desfășoară activitatea într-unul din domeniile prevăzute la art. 13 din același act normativ, afectate de întreruperea sau restrângerea activității ca urmare a efectelor coronavirusului SARS-CoV-2, pentru o perioadă de trei luni de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, se acordă de la bugetul de stat o sumă reprezentând 35% din remunerația cuvenită zilei de muncă.

(2) Contravaloarea sumei plătite de beneficiarul de lucrări, se decontează din bugetul de stat alocat Ministerului Muncii și Protecției Sociale, prin Agenția Națională pentru Plăti și Inspecție Socială și agențiile pentru plăti și inspecție socială județene, respectiv a municipiului București.

(3) Suma prevăzută la alin.(1) se acordă de către beneficiarul de lucrări, din bugetul propriu, la momentul plății contravalorii muncii zilnice, și, ulterior, se decontează integral, la cererea acestuia, pentru persoanele pentru care a fost plătită, de la bugetul de stat prin agențiile pentru plăti și inspecție socială județene, respectiv a municipiului București. Procedura de decontare a sumei prevăzută la alin.(1) se stabilește prin hotărâre a Guvernului.

(4) Cererea prevăzută la alin.(3), însotită de liste cu zilierii beneficiari ai sumei prevăzute la alin.(1) se depun de către beneficiarii de lucrări, spre decontare și încasare, la AJPIIS în a căror rază teritorială își desfășoară activitatea sau își au sediul social, lunar, pentru luna anterioară, până la data de 5 ale fiecărei luni, în format electronic.

(5) În situația în care cererea este depusă la o dată ulterioară celei prevăzute la alin.(4), beneficiarul de lucrări suma aferentă lunii pentru care se solicită se decontează, în luna următoare.

(6) Suma prevăzută la alin.(1) reprezintă venit impozabil și este cuprinsă în baza de calcul al contribuției de asigurări sociale potrivit Legii nr.227/2015 privind Codul Fiscal, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 8 – (1) În anul 2020, pentru angajații angajatorilor care încheie contracte individuale de muncă pe perioadă determinată de până la 3 luni pentru desfășurarea de activități cu caracter sezonier, pe perioada stării de alertă și pentru o perioadă de încă 60 de zile de la încetarea acesteia, dar nu mai mult de o perioadă ce totalizează 90 de zile pentru fiecare angajat, se asigură decontarea unei părți din salariul acordat acestora, suportată din bugetul asigurărilor pentru șomaj, reprezentând 41,5% din

salarial aferent zilelor lucrate în aceste locuri de muncă, pentru o perioadă de lucru de 8 ore/zi, dar nu mai mult de 41,5% din câștigul salarial mediu brut prevăzut de Legea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2020 nr. 6/2020, cu modificările ulterioare, aferent perioadei lucrate.

(2) Angajatorul are obligația de a plăti integral contravaloarea muncii prestate în baza contractului individual de muncă pe perioadă determinată, suma reprezentând procentul de 41,5% prevăzut la alin.(1) fiind decontată ulterior, de către Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, denumită în continuare ANOFM.

(3) Decontarea sumei prevăzute la alin.(1), se face la cererea angajatorilor pe baza declarației pe propria răspundere din care să rezulte îndeplinirea condițiilor de la alin.(1) însotită de lista persoanelor pentru care se solicită decontarea sumei prevăzută la alin.(1), asumată de reprezentantul legal al angajatorului, după îndeplinirea de către aceștia a obligațiilor declarative și de plată aferente veniturilor din salarii și asimilate salariilor, prevăzute de Legea nr.227/2015, cu modificările și completările ulterioare, din perioada pentru care se face solicitarea.

(4) Decontarea din bugetul asigurărilor pentru șomaj a sumelor prevăzute la alin.(1) se efectuează în termen de cel mult 10 zile de la data depunerii cererii prevăzută la alin.(3), în baza unei proceduri care se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

Art. 9 - (1) Pentru desfășurarea activității în regim de telemuncă, în conformitate cu prevederile Legii nr. 81/2018 privind reglementarea activității de telemuncă, se acordă, o singură dată, angajatorilor pentru fiecare telesalariat, un sprijin finanțiar în valoare de 2.500 lei în scopul achiziționării de pachete de bunuri și servicii tehnologice necesare desfășurării activității în regim de telemuncă..

(2) Suma prevăzută la alin. (1) se acordă, în ordinea depunerii solicitărilor, până la 31 decembrie 2020, din bugetul asigurărilor de șomaj din subvenții de la bugetul de stat, prin Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, în limita fondurilor alocate cu această destinație, angajatorilor care au statutul de întreprinderi mici și mijlocii, potrivit legii, pentru angajații care au lucrat în regim de telemuncă în perioada stării de urgență pentru cel puțin 15 zile lucrătoare.

(3) Modalitatea de accordare și categoriile de bunuri ce pot fi achiziționate conform alin.(1) se stabilesc prin ordin al ministrului muncii și protecției sociale care se publică în Monitorul Oficial al României Partea I, în termen de cel mult 10 zile de la publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I a prezentei ordonanțe de urgență.

(4) În termen de 30 de zile de la acordarea sumei prevăzute la alin.(1), angajatorul are obligația de a transmite Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă documente justificative referitoare la achiziția categoriilor de bunuri stabilite prin ordinul ministrului muncii și protecției sociale.

(5) În cazul nerespectării obligației de transmitere a documentelor justificative referitoare la achiziția categoriilor de bunuri stabilite prin ordinul ministrului muncii și protecției sociale, angajatorul restituie integral suma acordată, în termen de 30 de zile de la expirarea termenului prevăzut la alin.(4).

Art. 10. – (1) Primirea la muncă sau prestarea oricărui alt tip de muncă, inclusiv în regim de telemuncă sau muncă la domiciliu în interesul angajatorului, a unuia sau a mai multor salariați, în afara programului de lucru stabilit în conformitate cu art. 1, constituie contravenție și angajatorul se sancționează cu amendă de 20.000 lei pentru fiecare persoană astfel identificată, fără a depăși valoarea cumulată de 200.000 lei.

(2) Dispozițiile referitoare la contravenția prevăzută la alin.(1) se completează cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 11. - Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor potrivit art.10 se efectuează de către inspectorii de muncă.

Art. 12 – Pentru anul 2020, hotărârea Guvernului prevăzută la art. 1 alin.(5), art. 7 alin.(3) și art. 8 alin.(4) se aprobă în termen de maximum 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

Art.13. - Prezenta ordonanță de urgență intră în vigoare la data de 1 august 2020, cu excepția prevederilor art. 10 care intră în vigoare la 30 de zile de la data publicării.

PRIM MINISTRU

LUDOVIC ORBAN